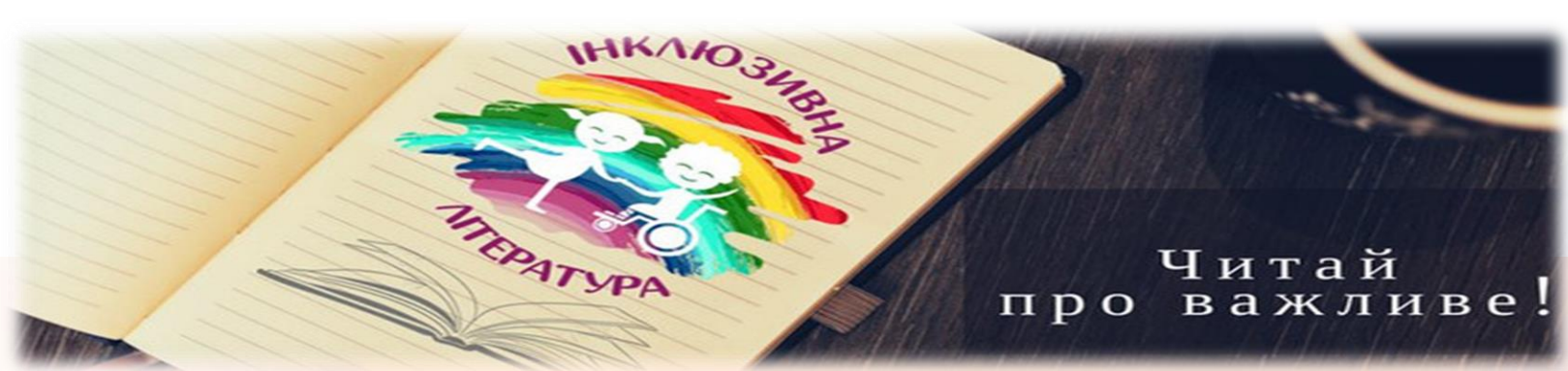

Знайомство з інклюзивною літературою

Мета: познакомити користувачів медіатеки з інклюзивною літературою та її авторами.

Вступне слово бібліотекаря:

Інклюзія (від Inclusion (англ.) – включення) – визначається як процес збільшення ступеня участі всіх громадян у соціальному житті. Тобто, іншими словами, за своєю сутністю інклюзія – це побудова комфортного сучасного суспільства з рівними можливостями для усіх громадян, незалежно від їхніх фізичних, психологічних та інших особливостей.

Сьогодні ми поговоримо з вами про інклюзивну літературу. Для цього ми запросили гостей гості Олену Осмоловську та Мар'яну Лелик (м.Київ).

Олена поетка, письменниця, видавчиня, кандидат історичних наук. Директорка сімейного видавництва «Видавничий центр «12». Авторка дитячої та дорослої прози та поетичних творів. Є ініціатором та співорганізатором проекту «Інклюзивна література». Виступила співорганізатором та куратором таких благодійних культурних акцій та фестивалів як «Мистецьке коло», «Історичне коло», «Книгосад», благодійний інклюзивний фестиваль «Без меж». Як видавець увійшла до Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів. Авторка дитячих соціальних проектів, координатор книжкового благодійного проекту

«Читай на здоров'я», який ініціює організацію бібліотек у дитячих лікарнях. Була організатором та керівником підліткового театрально-літературного клубу «Так». Активно займається презентаційно-просвітницькою та волонтерською діяльністю. Як книжковий волонтер активно співпрацює з родинами воїнів АТО та осередками вимушених переселенців з Донбасу та Криму, організовує творчі зустрічі та акції підтримки. Серед особистих та професійних пріоритетів – підтримка талановитої молоді, створення інклюзивного, тобто комфортного для усіх мешканців країни, суспільства, популяризація читання серед населення та створення власного національного культурного продукту.

Отже, інклюзивна література починає шлях ще від народної творчості й творів Тараса Шевченка. Усі книги Віктора Гюго можна назвати інклюзивною літературою. Завжди були автори, у творах яких фігурують люди з особливими потребами.

Інклюзивна література об'єднує такі напрямки:

- ✚ література, яка розповідає про осіб з інвалідністю, формуючи у читачів позитивне сприйняття стану таких людей (книжки, які фокусують інтерес читача на загальнолюдських якостях та можливостях літературних героїв з інвалідністю; які покликані зробити спілкування з такими людьми обопільно цікавим та комфортним);
- ✚ література, яка спрямована на сприйняття особистої різноманітності;
- ✚ література для дітей з особливими освітніми потребами (книжки шрифтом Брайля, з використанням піктограм, тактильні, книжки-картинки та ін.).

Сам термін «інклюзивна література» нещодавно ввела в Україні саме Олена Осмоловська.

Слово гостям:

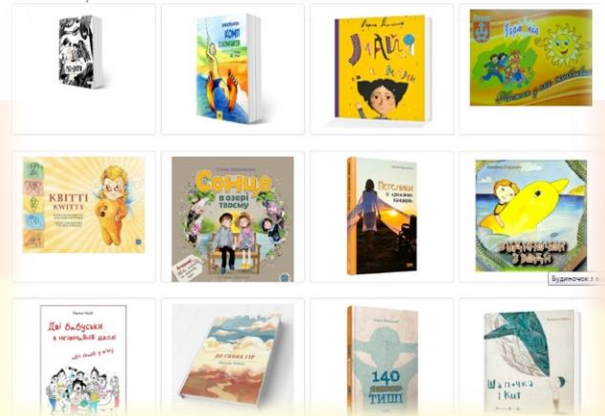
Олена Осмоловська: <<

Будь-яка творчість особлива. Я змінила комфортний кабінет на цілий світ. І це зовсім не означає, що одного дня я раптом потрапила в казку. Такий мій вибір приніс паралельно з казкою багато розчарувань, сліз та важкої праці. Але я в жодному разі не шкодую.

Настав своєрідний момент істини, і мій вибір дав мені можливість дихати на повну. Це пояснити неможливо. Весь час писала, й одного разу зрозуміла, що потрібна реалізація. Навіть готуючи звіт про офіційну зустріч, я часто додавала метафору, художньо оформлювала думки керівника, на що він відповідав, що такого не казав і радив мені писати художні твори! Так одного разу зрозуміла, що час щось змінювати. І тепер найбільша для мене нагорода, якщо бодай одна дитина прочитала мої твори і щось цікаве з них для себе взяла.

В Європі вже давно є така практика. І замість навішування ярликів це толерантний та зручний підхід. Спочатку, зібравши творчих однодумців, я почала писати на цю тему та пропагувати аналогічні твори. А згодом її приємно здивувало, що видавці почали позначати так книги. Адже ними керують насамперед комерційні

КНИЖКИ/BOOKS

інтереси. Тож це означає, що така література має свого читача. Нині вже є бібліографічний показчик усієї інклюзивної літератури, виданої за останні 20 років.

Інклюзивна література допомагає зробити соціально привабливим героя з інвалідністю, стає профілактикою байдужості, черствості, жорстокості. І з кожним роком таких книжок стає дедалі більше.

У XIX столітті навіть була мода писати «жалібні оповідання» про дітей з особливими потребами. Дуже важливо, щоб інклюзія не перетворилася на моду, а автори писали психологічно достовірно просто про життя в усьому його розмаїтті. Щоб кожен з нас мав право побачити себе в книжці. Не кожному письменнику під силу писати так, щоб розкрити внутрішній світ людини в особливих обставинах.

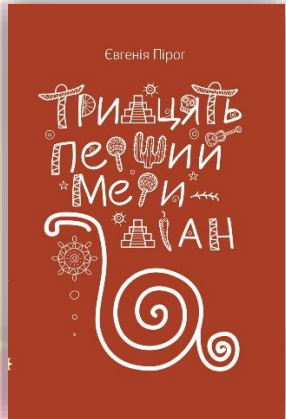

Нашими почесними гостями були презентовані цікаві книги.

«Пригоди Даші й Тіні» Вікторії Надикто, де весела маленька киянка, схожа на Пеппі Довгапанчоку, вигадує казки? А в них - надзвичайні пригоди: вона перетворюється на фею, допомагає добрій відьмі, що втратила дар творити дива, повертає чари до казкової країни, перемагає страшного Павука.

А старшим дітям підійде пригодницький «Тридцять перший меридіан» Євгенії Пірог, де 14-річний Петрик та 16-річна Оля мандрують, планують незвичні маршрути, чимало дізнаються про артефакти Трипілля та піраміди Сонця загадкових майя. Особливий інтерес викликають ілюстрації: фотографії досліджень культури майя в Мексиці та експонатів археологічного музею, завдяки яким книга здається документальною. Чимало хлопців та дівчат розглядатимуть усе це.

Бібліотекар: Ці книжки - не про хвороби, а про пригоди та почуття. Діти, навіть із важким захворюванням, можуть бути щасливими, цікавими і робити життя інших цікавим, наповненим, змістовним. І все це - не вигадки.

Гості: Хлопчик з книги «Тридцять перший меридіан» прикутий до візка. Через важкий діагноз він не може поворушити навіть руками. Старшокласниця Оля - волонтерка, яка допомагає йому пересуватися. Але юні дослідники на рівних спілкуються з науковим дослідником Гербарієм і французькою професоркою з Мексики. У цій книзі теж є привід замислитися над стосунками головних героїв і над пошуками підлітками свого місця в цьому світі.

Презентували ще одне видання - «Terra інклюзія 2018». Це збірка творів переможців та фіналістів Міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова» у категорії спецвідзнаки «Інклюзивні оповідання». Таку відзнаку вперше вручають в Україні, та й інших жодних конкурсів для авторів, які пишуть на тему інклюзії, у нашій

країні не було. Нині ж знову до 1 березня 2019 року журі «Коронації слова» очікує на такі твори. Автори збірки мають різний стиль, жанри, тематику.

Хтось страждає від важкої недуги, але веде активне життя, інший описує життя рідних, а є й ті, хто запропонував світлі фантазії. Об'єднує твори життєлюбство, щирість, неприкрита правда
<https://www.facebook.com/osmolovskaya.olena/videos/10156767376279385/>.

Бібліотекар: Маленький читач, щоб книга сподобалась, має асоціювати себе з головним героєм, знайти щось спільне. Але дитину не можуть зачепити проблеми людини з інвалідністю, які пов'язані саме з її діагнозом.

А дехто навіть думає, що твори про дітей на візку, з вадами зору чи слуху написані лише для читачів, у яких є такі проблеми зі здоров'ям. Якщо ж юний читач жаліє героя, це виховує погані якості - зверхність, яка передбачає, що ти чимось кращий. А інклюзія - це допустити, що перед тобою така сама людина, як ти. Яка може бути злою, ненавидіти ворогів, хитрою, мудрою, різною.

